

Հաստատում եմ
տնօրեն՝ Ս.Մխիթարյան
01. 09. 2023թ.

<<Հայկական միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի

դասարանի դասղեկի 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների պլանավորում

Դասղեկ՝ Կ.ՀԼՂԱԹՅԱՆ

Համար	Աշակերտի ազգանունը, անունը, հայրանունը	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվը	Աշակերտական շարժի համարը	Ծննդյան թիվը	Ամիսը	Օրը	օ ը	սե ն
1.	Աղամյան Դիանա Լիպարիտի	31.08.2018թ. համար 151	151	2012թ.	11	16	11	Ար
2.	Ամրոյան Մերի Հայկի	31.08.2018թ. համար 151	151	2011թ.	12	23	25	Իգ
3.	Առաքելյան Ալիսա Տիգրանի	31.08.2018թ. համար 151	151	2012թ.	01	23	10	Իգ
4.	Հովհաննիսյան Մանե Գևորգի	31.08.2018թ. համար 151	151	2012թ.	04	17	24	Ար
5.	Հովհաննիսյան Մարի Գարիկի	31.08.2018թ. համար 151	151	2012թ.	11	17	21	Իգ

6.	Մարկոսյան Մարիամ Արտյունի	31.08.2018թ. համար 151	151	2012թ.	05 04	09	Իգ
7.	Մելքոնյան Անահիտ Կարենի	31.08.2018թ. համար 1	151	2011թ.	12 09	05	Ար
8.	Մխոյան Գրիգոր Խաչատուր	31.08.2018թ. Համար 151	151	2012թ.	11 16	04	Ար
9.	Մխոյան Հայկ Գրիգորի	31.08.2018թ. համար 151	151	2012թ.	10 10	06	Ար
10.	Նազարյան Մելինե Կարենի	31.08.2018թ. համար 151	151	2011թ.	10 16	20	Ար

Համար	Հասցեն	Հեռախոսի համար	Ծնողի(օրինական ներկայացուցչի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը
1.				ապահով
2.				ապահով
3.				ապահով
4.				ապահով
5.				ապահով

6.				անապահով
7.				ապահով
8.				ապահով
9.				ապահով
10.				ապահով

ԿՐԹԱԿԱՆ-ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ներածություն(դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)VI դասարանում սովորում են 10 աշակերտ՝ 2 տղա, 8 աղջիկ: Դասարանը աշխույժ, հետաքրքրասեր և համախմբված է: Բավականին ակտիվ և խելացի աշակերտներ են, ցուցաբերում են լավ վարքագիծ: Ձևավորված է առողջ և միահամուռ կոլեկտիվ:

2. Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքներն ուսումնական տարվա ընթացքում-ներկայացվում է միջոցառումների օրացույցային պլանի աղյուսակ: Պետք է իրականացվի հայեցի, գեղագիտական, բարոյական, հայրենասիրական, սպորտային, քաղաքացիական դաստիարակությանը նպաստակառուղված միջոցառումներ, բաց դասեր, սպորտլանդիաներ, էքսկուրսիաներ, աշակերտների հայացքների, մոտեցումների բացահայտման ուղղությամբ քայլեր: Կարևորագույն միջոցը դասապրոցեսն է, որի ընթացքում երեխաներին տրվում են գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ, ինքնուրույնության նախաձեռնում, հանդուրժողականության արտահայտում

3. Հայեցի դաստիարակություն

3.1-Հոգևոր դաստիարակությունը սկսվում է հայրենիքի հանդեպ սիրուց: Հայրենիքը սկսվում է տնից, հողից, ջրից: Հայեցի դաստիարակություն նշանակում է սիրել հայոց լեզուն, մեր ավանդույթներն ու սովորույթները, երգն ու պարը, մշակույթը, ազգային նվաճումները, հայտնագործությունները:

3.2- Գեղագիտական դաստիարակությունը մանկավարժների և դաստիարակողի համատեղ գործունեության գործընթաց է, որը ձևավորում է գեղագիտական կուլտուրա: Գեղագիտական դաստիարակության զարգացմանը մեծապես նպաստում են արվեստի օջախներ այցելելը, էքսկուրսիաները և այլն:

3.3-Ռազմա-հայրենասիրական դաստիարակություն. Հայրենասիրությունը դա սերն է հայրենիքի, սեփական երկրի նկատմամբ: Դա հոգատարությունն է հայրենիքի հանդեպ և հանուն հայրենիքի սեփական անձի զոհողությունն է: Պետք է հարգել և սիրել մեր հայրենիքը:

3.4- Ֆիզիկական դաստիարակությունը ուղղված է սովորողների օրգանիզմի ձևաբանական և ֆունկցիոնալ կատարելագործմանը, արտաքին միջավայրի անբարենպաստ պայմանների դեմ կայունության ձևավորմանը, հիվանդությունները կանխելուն և առողջության պահպանմանը:

3.5-Աշխատանքային դաստիարակություն նշանակում է զուգակցել սովորողների մտավոր և ֆիզիկական աշխատանքի ձևերը: Այդ իսկ պատճառով պետք է անընդհատ հարստացնել և համալրել նրանց աշխատանքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները:

3.6-Բնապահպանական դաստիարակություն. Նպատակը շրջապատող միջավայրի նկատմամբ դպրոցականների պատասխանատվության ձևավորումն է: Պետք է անձի մեջ դաստիարակել, որ բնությունը ազգային հասարակական հարստություն է, որը պետք է պահել խնամքով:

4. Դպրոց-ընտանիք կապը-ձևավորվում է ծնողների և մանկավարժների համատեղ գործունեությունից: Այդ համատեղ գործունեությունը նախատեսում է երեխայի հանդեպ միասնական պահանջների մշակում: Ծնողներին պետք է ներգրավել դպրոցական աշխատանքների կատարմանն ու կազմակերպմանը:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍԻԱԴԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

№	Կատարման ժամկետը	Թեմա	Քննարկվող հարցեր	Կատարող
1	<u>01.09.2023</u>	Գիտելիքի օր	1.Խոսել գիտելիքի կարևորության մասին	դասղեկ
2	<u>08.09.2023</u>	Մեր իրավունքներն ու պարտականությունները	1.Խոսել իրավունքների և պարտականությունների մասին: 2.Տ-աձև մեթոդով առանձնացնել իրավունքները և պարտականությունները:	դասղեկ
3	<u>15.09.2023</u>	Մեր դպրոցի ճանապարհը և նոր երթուղիներ	1.Նկարագրել դպրոցի ճանապարհը 2.Խոսել երթուղեկության կանոնների մասին	դասղեկ
4	<u>22.09.2023</u>	ՀՀ անկախության տոն	1.Ներկայացնել անկախության տոնի խորհուրդը 2.Ինչ է քո համար Հայրենիքը	դասղեկ
5	<u>29.09.2023</u>	Հայրենիքը կերտողը ես եմ	1. Մտազոհով ներկայացնել հայրենիքը	դասղեկ

			2. Գրել շարադրություն Հայաստան	
6	<u>06.10.2023</u>	Լույսի կանթերը ուսուցիչ	1. Ուսուցիչ դերը 2. Հայ մեծ ուսուցիչները	դասդեկ
7	<u>13.10.2023</u>	Աշակերտների գործողությունները հնարավոր տեխնաձին և բնական վթարների ժամանակ	Թեմայի իրազեկում-դասախոսություն	դասդեկ
8	<u>20.10.2023</u>	Հայկական տարազներ	1.Ի՞նչ է տարազը,տեղեկություն 2.Սահիկահանդեսի միջոցով ցուցադրել տարազներ	դասդեկ
9	<u>03.11.2023</u>	Ընտանիքում ամեն մեկն իր գործը ունի	1.Նկարագրել ընտանիքը 2.Շարադրություն «Իմ ընտանիքը»	դասդեկ

10	<u>10.11.2023</u>	Ոսկե Աշուն	Աշնանային գեղեցկություն	դասդեկ
11	<u>17.11.2023</u>	Ես ուզում եմ դառնալ...	1.Շարադրություն « Ես ուզում եմ դառնալ...»	դասդեկ
12	<u>24.11.2023</u>	Չարի Չապլինի խրատ_ նամակը իր դստերը	1.Թեմայի իրազեկում-դասախոսություն 2. Քննարկում	դասդեկ
13	<u>01.12.2023</u>	Կարելի է և չի կարելի	1.Դ- աձև մեթոդով ներկայացնել «Կարելիներն ու չի կարելիները»	դասդեկ
14	<u>08.12.2023</u>	Երկրաշարժ	Ինչ է երկրաշարժի Ինչպես պաշտպանվել երկրաշարժի ժամանակ	դասդեկ

<u>15</u>	<u>15.12.2023</u>	Կենդանիներն իմ բարեկամներն են	1.Տ-աձև մեթոդով առանձնացնել ընտանի և վայրի կենդանիներին: 2.Շարադրություն	դասդեկ
<u>16</u>	22.12.2023	Հեքիաթային Ամանոր	Ամանորյա հրաշքի սպասում	դասդեկ
<u>17</u>	<u>12.01.2024</u>	Ժպիտը մարդու կյանքում	1.Քննարկում2.Շարադրություն	
<u>18</u>	<u>19.01.2024</u>	Երկիր որտեղ կուզեի ապրել....	1.Նկարագրել տվյալ երկիրը: 2.Ինչո՞վ են նման ,ինչո՞վ տարբեր մեր ապրած երկրին	դասդեկ
<u>19</u>	<u>26.01.2024</u>	Հայոց բանակի տոներ	Պաստառի պատրաստում Տեսանյութի դիտում	դասդեկ
<u>20</u>	<u>02.02.2024</u>	Բանաստեղծությունների ընթերցում	1.Ստագրոհի մեթոդով ներկայացնել թեման: 2.Ընթերցել բանաստեղծություններ	դասդեկ
<u>21</u>	<u>09.02.2024</u>	Առած- ասացվածքներ	1.Ստագրոհի մեթոդով ներկայացնել թեման: 2.Ընթերցել առած- ասացվածքներ:	դասդեկ
<u>22</u>	<u>16.02.2024</u>	Գրքի տոն	1.Քննարկում 2.Տոնի ստեղծումը	դասդեկ
<u>23</u>	<u>23.02.2024</u>	Իմ հետաքրքրությունները և նախասիրությունները	Զրույց _ քննարկում	դասդեկ
<u>24</u>	<u>01.03.2024</u>	Կարդացած հեքիաթների նկարագրողումներ	1.Ընթերցել հեքիաթներ: 2. Կարդացած հեքիաթը նկարագրողել:	դասդեկ
<u>25</u>	<u>08.03.2024</u>	Մարտի 8	Տոնի նշանակությունը	դասդեկ

<u>26</u>	<u>15.03.2024</u>	Տոներ	1. Մտագրոհ մեթոդով ներկայացնել թեման: Ինչ տոներ գիտես. (ա) որոնք նշվում են քո ընտանիքում ք) որոնք նշում է ողջ ժողովուրդը	դասդեկ
<u>27</u>	<u>22.03.2024</u>	Հրաշագործ գարուն	Պաստառի պատրաստում	դասդեկ
<u>28</u>	<u>05.04.2024</u>	Հարձակման ժամանակակից միջոցներ	Տեղեկատվություն	դասդեկ
<u>29</u>	<u>12.04.2024</u>	Սուրբ Զատիկ	1.Մտագրոհ մեթոդով ներկայացնել թեման: 2.Առանձին –առանձին ներկայացնել տոնի խորհուրդը	դասդեկ
<u>30</u>	<u>19.04.2024</u>	Հայաստանն իմ աչքերով	1.Խոսել Հայստանի մասին: 2.Գրել«Հայաստանն իմ աչքերով» (շարադրություն)	դասդեկ
<u>31</u>	<u>26.04.2024</u>	Մեծ Եղեռն	1.Մտագրոհ մեթոդով ներկայացնել թեման 2. Տեսանյութի դիտում	դասդեկ
<u>32</u>	<u>03.05.2024</u>	Մայիսյան հաղթանակներ	Տեղեկատվություն	դասդեկ
<u>33</u>	<u>10.05.2024</u>	Գիտելիքը իմ Կյանքում	Անհատական կարծիքների ձևակերպում	դասդեկ
<u>34</u>	<u>24.05.2024</u>	Ուստարվա ամփոփում	Էքսկուրսիայի կազմակերպում	դասդեկ

Ծնողագուրկ աշակերտներ.
Միակողմանի՝ Ադամյան Դիանա Լիպարիտի

Բազմազավակ ընտանիք ունեցող աշակերտներ՝

Ներառական կրթություն ստացող աշակերտներ՝

Այլազգի աշակերտներ՝

Դասարանական ծնողական խորհրդի կազմը

Նախագահ՝

Մեկընյան Վարդուհի

Անդամներ՝

1. Նազարյան Վարսիկ

2. Մեկընյան Աղավնի

3. Կոստիկյան Մելինա

Ծնողական ժողով

2023-2024 ուստարվա

	Քննարկվող հարցեր	Ամիս ,ամսաթիվ
--	------------------	---------------

1.	.Դասարանական ծնողական խորհրդի ընտրություն: .Կարգապահական հարցերի քննարկում:	07.09.2023
2.	.Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում: .2023-2024 ուստարվա I կիսամյակի ամփոփում:	20.12.2023
3.	1. Կարգապահական հարցերի քննարկում 2.Ուսման առաջադիմության և բացակայությունների հետ կապված հարցերի քննարկում 3.Պատմամշակութային էքսկուրսիայի կազմակերպում 4. Ընթացիկ հարցեր	07.03.2024
4.	1.2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ամփոփում 2. Ընթացիկ հարցեր	27.05.2024

Դասղեկի աշխատանքի բնույթը, մանկավարժական գործառույթները, նպատակը և աշխատանքի ուղղությունները

Դասղեկները դասարանի հետ հիմնական աշխատանք վարողներն են: Գործունեության շրջանակը ենթադրում է հետևյալ աշխատանքները.

1. Դասարանում ուսումնադաստիարակչական գործընթացի կազմակերպում`

- հետևում է աշակերտների հաճախելիությանը (մատյանում նշում է բացակայությունները, հետևում է, որ դրանց համար փաստաթուղթ ներկայացվի),
  - աշխատում է առարկայական ուսուցիչների հետ՝ առաջադիմության բարձրացման ուղղությամբ (պարբերաբար ստուգում է օրագրերը, վերլուծում է ընթացիկ և վերջնական գնահատականները)
  - հետևում է աշակերտների կարգապահությանը:
2. Աշակերտների հետ արտադասարանական դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպում՝
- կազմակերպում է դասարանական ժողովներ,
  - կազմակերպում է կոլեկտիվ ստեղծագործական աշխատանքներ,
  - կազմակերպում է այցելություններ թատրոն, համերգասրահ, թանգարաններ, ցուցահանդեսներ:
3. Սովորողների հանրօգուտ աշխատանքի (դպրոցամերձ տարածքի մաքրում և այլն) կազմակերպում:
4. Աշխատանք սովորողների ծնողների հետ՝
- ծնողներից ակնկալում է, որ հետևեն երեխայի առաջադիմությանը,
  - ծնողների հետ անհատական զրույցներ է ունենում, ծնողական ժողովներ է կազմակերպում:
5. Ծանոթացում սովորողների սոցիալական պայմանների
- ծանոթանում է սովորողների ընտանիքի կազմին,
  - նրանց բնակարանային և կենցաղային պայմաններին:
  - բարոյահոգեբանական պայմաններին

Դասղեկական ժամի դաստիարակչական գործառույթները

Դասղեկական ժամը աշակերտների հետ դաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպման կարևորագույն ձևերից մեկն է: Այն ներառվում է դասացուցակի մեջ և անց է կացվում յուրաքանչյուր շաբաթ՝ որոշակի օր:

Դասղեկական ժամի ձևերը տարբեր են. դասախոսություն, զրույց, բանավեճ, վիկտորինա, մրցույթ, խաղ, կոնֆերենս, հեռակա ճանապարհորդություն, տոն և այլն:

Դասղեկական ժամը կատարում է հետևյալ դաստիարակչական ֆունկցիաները. կրթական, կողմնորոշման, ուղղորդման և ձևավորման:

Կրթական ֆունկցիա - կարևորվում է նրանով, որ դասղեկի ժամը ընդլայնում է աշակերտների գիտելիքների շրջանակը: Դասղեկական ժամի առարկա կարող է հանդիսանալ գիտությունների տարբեր ոլորտներից բերված տեղեկություններ, սոցիալական կյանքի երևույթներ, երեխաների հոգեբանական խնդիրներ:

Կողմնորոշող ֆունկցիա - նպաստում է իրադարձություններին և երևույթներին բարոյական գնահատական տալու ժամանակ՝ հենվելով բարոյական և հոգևոր արժեքների վրա, աշակերտների մոտ աշխարհի հանդեպ որոշակի վերաբերմունքի ձևավորմանը: Հաճախ դասղեկական ժամերը օգնում են աշակերտներին կողմնորոշվել հասարակական արժեքների մեջ:

Ուղղորդող ֆունկցիա - դասղեկի ժամի այս ֆունկցիան նախատեսում է աշակերտների գործունեության կազմակերպում, ազդելով նրանց վարքագծի վրա, որպեսզի գիտելիքները վերածվեն համոզմունքի:

Ձևավորող ֆունկցիա - արտահայտվում է աշակերտների մոտ իրենց արարքների և իրենք իրենց գնահատելու կարողության ձևավորման մեջ, օգնում է վարել երկխոսություն, շարադրել փաստերով, արտահայտել սեփական կարծիքը:

Հաճախ դասղեկի ժամը միաժամանակ կատարում է նշված բոլոր չորս ֆունկցիաները. այն և՛ կրթում, և՛ կողմնորոշում, և՛ ուղղորդում, և՛ ձևավորում է աշակերտներին: Այս ֆունկցիաները, հնարավորինս պետք է արտացոլվեն դաստիարակչական միջոցառման նպատակի ձևակերպման մեջ:

Դասղեկի ժամերի թեմատիկան տարբեր է: Դասղեկի ժամերը կարող են նվիրվել.

- բարոյաէթիկական
- գիտության և իմացության
- գեղագիտական
- պետության և իրավունքի
- հիգիենայի և առողջ ապրելակերպի
- հոգեբանական
- բնապահպանական
- համադպրոցական /կարևոր հասարակական իրադարձությունների, տոնական օրերի/ խնդիրների:

Դասղեկի խնդիրը – ստեղծել մանկավարժական տարածք երեխայի ինքնության զարգացման, նրա ներաշխարհի հարստացման

համար:

Լավ է, երբ երեխաների հետ շփվելիս դաստիարակը կառաջնորդվի յուրահաստուկ կանոնակարգով, որը իր մեջ ներառում է այսպիսի կանոններ.

- Միրել երեխաներին
- Երբեք չմռռնալ խրախուսել երեխաներին լավ արարքի համար
- Երբեք չհամեմատել երեխաներին
- Չունենալ սիրելիներ
- Երբեք չբողոքել երեխաներից
- Կարողանալ ներել
- Կարողանալ օգնել
- Կարողանալ համբերել և սպասել
- Կարողանալ հետաքրքիր մարդ լինել
- Կարողանալ սիրով պահանջել և սիրել պահանջելով
- Կարողանալ յուրաքանչյուրի համար բարի խոսքեր գտնել
- Կարողանալ ընդհանուր լեզու գտնել ուսուցիչների և ծնողների հետ
- Կարողանալ ցանկացած աշխատանք կատարել երեխաների հետ
- Յուրաքանչյուր երեխայի մոտ գտնել կարևոր որակներ և ջանալ զարգացնել դրանք

- Ամեն ինչ հորինել նրանց հետ միասին, այլ ոչ թե նրանց փոխարեն
- Սովորեցնել երեխաներին բարություն, պատասխանատվություն, հարգանք իրենց և մյուսների նկատմամբ:

Դասղեկությունը բավականին աշխատատար, բարդ գործ է: Միշտ պետք է զբաղվել երեխաների հետ, միշտ նոր սնունդ տալ նրանց ուղեղին, պատկերացմանը, հոգուն, արդյունքը երկար սպասել չի տա:

Ծնողական ժողով

«Խրախուսումն ու պատիժը՝ որպես դաստիարակչական մեթոդ ընտանիքում»

Ժողովը ընթանում է ինտերակտիվ ձևով: Բոլոր ներկաները բաժանված են խմբերի:

- ✓ «Խրախուսման» խումբ
- ✓ «պատժի» խումբ □ «փորձագետների» խումբ □ «ծնողների» խումբ:

Գրատախտակին գրված է ժողովի նախաբանը:

Ինչպես դեղորայքը չի ծառայում նպատակին, եթե չափաբաժինը չափից շատ է, այնպես էլ խրախուսումն ու քննադատումը՝ երբ անցնում են արդարության չափը:

Ա.Շոպենհաուեր

Դասղեկի ներածական խոսքը

Ինչպես դաստիարակել երեխային՝ բացահայտելու համար այն լավագույնը, որը կա նրա մեջ, և արտահայտել ողջ լավագույնը, որը կա մեր մեջ: Միակ, բացառիկ բաղադրատոմս չկա և չի կարող լինել:

Ինչպես որ չկան իդեալական երեխաներ, այնպես էլ չկան իդեալական ծնողներ:

Ծնող լինել՝ նշանակում է շարունակ սովորել ծնող լինել, զարգացնել կանխագագողությունը, հնարավորության սահմաններում ինքնակատարելագործվել:

Պատժելը և խրախուսելը՝ որպես դաստիարակության մեթոդ, ոչ միշտ են դրական դեր խաղում երեխայի անձի զարգացման ընթացքում, սակայն ծնողները հաճախ են դրանք կիրառում: Ահա, այս մասին է մեր այսօրվա զրույցը:

Շատ հաճախ երեխան դառնում է նյարդային, ագրեսիվ և անհավասարակշիռ, երբ ծնողները սխալ ու կոպիտ են կիրառում նրանց հանդեպ պատժի միջոցները, և որքան էլ տարօրինակ հնչի, նաև խրախուսանքի միջոցները:

Փորձենք հասկանալ՝ ի՞նչ է պատիժը և խրախուսանքը, ինչպիսի՞ն են դրանք լինում և անրաժե՞շտ են արդյոք դաստիարակության մեջ:

Մկսենք մեր աշխատանքը:

1. Քննարկվում են հարցեր. «Ին՞չ է խրախուսանքը» և «Ին՞չ է պատիժը»: Քննարկումը կատարվում է հետևյալ սխեմայով.

- խմբերի պատասխանները /խրախուսում և պատիժ/
- լսարանի կարծիքը /ծնողներ/ □ փորձագետների կարծիքը:

2. «Ծնողների կողմից ի՞նչ խրախուսման կամ պատժի կիրառման տեսակներ են օգտագործվում» հարցի քննարկում: Աշխատանք խմբերով:

- խմբերի պատասխանները □ ծնողների կարծիքը
- փորձագետների կարծիքը:

4-9 դասարանցիների ծնողական ժողովի նախապատրաստման ժամանակ կատարվել է նախնական անկետավորում տվյալ թեմայով:

Առաջարկվում է տեսնել, թե այդ առումով ինչ են մտածում երեխաները:

Ցուցադրվում են սահիկներ:

Սահիկ 1.«Աշակերտների կողմից տրված խրախուսման և պատժման բացատրությունները»:

Սահիկ 2.«Ինչպես են ընտանիքում կիրառվում խրախուսումն ու պատիժը»:

Մեջբերումներ դպրոցականների հարցաթերթիկներից.

- ✦ «Իմ ընտանիքում չկա ոչ խրախուսանք, ոչ պատիժ: Մեզ մոտ պայմանագրային հարաբերություններ են՝ արա սա, փոխարենը ստացիր դա, չես անի՝ ոչինչ էլ չես սատանա: Միգուցե դա սառն է, բայց ինձ ձեռք է տալիս»:
- ✦ «Ինձ հաճախ են պատժում, իսկ խրախուսելու մասին անգամ խոսք լինել չի կարող, չնայած այն բանին, որ ջանում եմ ամեն ինչ անել»:
- ✦ «Ինձ վրա չեն բարկանում, բայց առանձնապես չեն էլ գովում»:

3. Հարցերի քննարկում.

- Ինչի՞ համար է պետք պատժել երեխային:
- Ինչի՞ համար է պետք խրախուսել երեխային:

Քննարումը կատարվում է նույն սխեմայով:

Ծնողական ժողովի նախապատրաստման ընթացքում երեխաներին հանձնարարված էր պատասխանել մեկ հարցի. «Եթե ես լինեի հրաշագործ, ապա ինչից կազատվեի դաստիարակության մեջ»: Տեսեք, թե ինչ պատասխաններ են տվել մեր աշակերտները:

Ցուցադրվում է այս հարցի պատասխաններին համապատասխանող սահիկը:

4.Սահիկը դիտելուց հետո լսարանը, որպես խմբային աշխատանք, ավարտում է հետևյալ անավարտ նախադասությունները.

«Ես գովում եմ երեխային, եթե...», «Ես բարկանում եմ երեխայի վրա, եթե...», «Ես նրան նվերներ եմ տալիս, եթե...», «Ես արգելում եմ նրան, եթե...»:

Խմբերի ներկայացուցիչները ներկայացնում են աշխատանքի արդյունքները:

Դասղեկը անց է կացնում խմբային աշխատանքի արդյունքների քննարկում:

Ապա առաջարկվում է դահլիճում ներկա ծնողներին կարդալ իրենց կողմից ավարտված նախադասությունները և խոսքը տալիս է փորձագետներին:

Դասղեկ

5. Առաջարկում եմ քննարկել որոշ խնդրահարույց իրավիճակներ, որոնց կարելի է բախվել կյանքի ընթացքում:

Իրավիճակ 1

Ծնողները երկար մտածում են՝ ի՞նչ նվիրել իրենց աղջկան ուսումնական տարին ավարտելու կապակցությամբ, որպես խրախուսանք՝ լավ սովորելու համար: Գնեցին գեղարվեստական գիրք և ամառային լուսանկարների ալբոմ: Նվերը ստանալով՝ աղջիկը բարկացավ. «Ես մտածում էի, որ դուք ինձ համար որևէ արժեքավոր բան կգնեիք: Ա՛յ, օրինակ, ընկերուհուս ծնողները անվավոր չմուշկներ են նվիրել»:

Իրավիճակ 2

Ընտանիքում փոքրիկ է ծնվել, որից հետո ավագ որդու վարքագիծը կտրուկ փոխվել է: Ավելի շատ ագրեսիվություն է սկսել ցուցաբերել ծնողների նկատմամբ: Փոքր եղբայրը նույնպես դարձել է նրա ագրեսիայի առարկան: Հերթական անգամ, երբ մայրը խնդրում է նրան զբաղվել փոքր եղբոր հետ, նա պատասխանում է. «Ես դայակ չեմ»: Ծնողները բարկացան և պատժեցին նրան:

Իրավիճակ 3

Ընտանիքում ընդունված կարգ կա, որ երեխաները շաբաթվա վերջում հաշվետվություն են ներկայացնում իրենց ուսման վերաբերյալ: Եթե ծնողների կարծիքով արդյունքները լավ են, ապա երեխաները խրախուսվում են դրամով: Եթե երեխաների ուսումնական արդյունքները ծնողներին չեն բավարարում, ապա նրանք, որպես պատիժ, պետք է աշխատեն տանը կամ ամառանոցում՝ մաքրություն անեն, ջրեն այգին և այլն: Երեխաները ջանում էին սովորել, որպեսզի խուսափեն աշխատանքով պատժվելուց:

Ընթացում է իրավիճակների քննարկում:

Դասղեկ՝ Կարողացա՞նք մենք այսօրվա մեր հանդիպման ընթացքում պատասխանել. «Ինչպե՞ս ճիշտ կիրառել պատիժն ու խրախուսանքը» հարցին: Երևի թե ոչ, որովհետև դրա հստակ պատասխանը ոչ-ոք չգիտի: Երեխայի դաստիարակությունը բազմաթիվ գործոններից է կախված և ունի անհատական առանձնահատկություններ: Կարևոր է, թե ինչպես են ձևավորվում նրանց փոխհարաբերությունները, ինչքանով են երեխաները և ծնողները հույզերով մտերիմ միմյանց հետ: Ես հաջողություն եմ մաղթում ձեզ՝ ձեր երեխաների դաստիարակության հարցում: Եվ վերջում ուզում եմ մի քանի մեջբերումներ անել Դորոտի Լոու Նոլթի «Հեղափոխություն կրթության մեջ» գրքից.

- Երեխաները սովորում են այն ամենը, ինչ տեսնում են իրենց շուրջը:
- Եթե երեխան ապրում է քննադատության մթնոլորտում՝ նա սովորում է քննադատել:
- Եթե երեխան ապրում է թշնամության մթնոլորտում՝ նա սովորում է պատերազմել:
- Եթե երեխան շրջապատված է խղճահարությամբ՝ նա սովորում է ինքն իրեն խղճալ:
- Եթե երեխան զգում է խրախուսանք՝ նա սովորում է ինքնավստահ լինել:
- Եթե երեխային գովում են՝ նա սովորում է բարեհամբույր լինել:
- Եթե երեխան ապրում է սիրո մթնոլորտում՝ նա սովորում է սիրել:
- Եթե երեխան ապրում է անվտանգության զգացումով՝ նա սովորում է հավատալ ինքն իրեն և շրջապատին:

Դասարանի ղեկավարը (այսուհետ՝ դասղեկ), իսկ տարրական դպրոցում՝ դասվարը՝

1) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում իր դասարանի սովորողների շրջանում, հայտնաբերում է կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված սովորողի (ընտա-նիքի) և դրա մասին մեկօրյա ժամկետում տեղեկացնում է դպրոցի տնօրենին՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս մանկավարժական աշխատողների հետ.

- 2) մասնակցում է իր ղեկավարած դասարանում սովորողների կրթության առանձ-նահատուկ պայմանների կարիքի դիտարկմանը, բացահայտմանը, գնահատմանը և ման-կավարժահոգեբանական աջակցության համապատասխան ծառայությունների մշակմանը, դրանց ապահովմանը.
- 3) նպաստում է սովորողների նկատմամբ դպրոցի և ընտանիքի միասնական մանկավարժական պահանջ-ների կատարման ապահովմանը.
- 4) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնա-կան օգնություն.
- 5) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, էլեկտրո-նային գրանցումները, դպրոցի տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադի-մության, հաճախումների և վարքի մասին տեղեկատվություն.
- 6) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ և այլ միջոցառումներ.
- 7) դպրոցի մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում սովորողին խրախուսանքի կամ կարգապահական տույժի ներկայացնելու հարցը: